

عنوان مقاله:

موضوع، نگرش و زبان در کشف الاسرار میبیدی

محل انتشار:

فصلنامه کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 10، شماره 19 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

سوسن جبری - عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه رازی

خلاصه مقاله:

موضوع این پژوهش بررسی رابطه موضوع و نگرش نویسنده با ماهیت ویژگی های زبانی متن است. این مقاله به دنبال پاسخ به این پرسش است که چرا گاه در یک متن ادبی منتور، مانند نثر تفسیر عرفانی در نوبت سوم کشف الاسرار ابوالفضل رشیدالدین میبیدی به انواع نثر با ویژگی های زبانی متفاوت روبه رو هستیم و دلایل وجود تنوع موضوعی و زبانی در یک متن کدام است؟ بدین سبب پاسخ این پرسش در نوبت سوم این تفسیر ده جلدی مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا طرح هایی برای طبقه بندی محتوای متن تعیین شد. سپس کارآیی طرح ها در طبقه بندی موضوعات مورد آزمایش قرار گرفت. عاقبت طرحی که قادر به طبقه بندی موضوعی متناسب با نوبت سوم باشد، انتخاب شد. در طی تلاش برای طبقه بندی موضوعی، نقش اساسی نگرش نویسنده نسبت به موضوع در تغییر ویژگی های زبانی انواع نثر آشکار شد. در نهایت بر اساس یافته ها انواع نثر بخش تفسیر عرفانی کشف الاسرار به پنج گروه؛ نثر علمی تفسیری، نثر تعلیمی اخلاقی، نثر رمزآلود، نثر غزل گونه و نثر توصیف شهود تقسیم گردید. این تقسیم بندی بر مبنای مقایسه تفاوت های این پنج گونه نثر در هشت محور مشترک؛ واژگان، ساختار نحوی جملات، معانی جملات، عاطفه، تخیل، موسیقی، کاربرد آیات، احادیث، شعر، حکایات و نقل قول از بزرگان شریعت و طریقت قرار دارد. یافته ها تاثیرات تعیین کننده، عمیق، همه جانبه، پیچیده، گسترده و مستقیم موضوع و همچنین نگرش نویسنده نسبت به موضوع را بر ویژگی های زبانی انواع نثر نشان می دهند.

کلمات کلیدی:

زبان عرفانی، کشف الاسرار، تفسیر عرفانی، ابوالفضل رشیدالدین میبیدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1734532>

